

MOKĖJIMAS UŽ SOCIALINES PASLAUGAS

Už socialines paslaugas, kurios planuojamos, skiriamos ir kurių poreikis asmeniui (šeimai) nustatomas vadovaujantis Socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo Varėnos rajono savivaldybėje tvarka, paslaugos gavėjas pats moka visą ar dalį paslaugos kainos. Mokestis, kurį moka paslaugos gavėjas (šeima) už socialines paslaugas, nustatomas individualiai, atsižvelgiant į teikiamų asmeniui (šeimai) socialinių paslaugų rūšį ir asmens (šeimos narių) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas. Jeigu asmuo (šeima) neturi finansinių galimybių mokėti už teikiamas socialines paslaugas, už juos moka (dalinai moka) asmens artimieji giminaičiai, kurie įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo rūpintis jais ir juos išlaikyti arba kiti suinteresuoti asmenys. Mokestis, kurį moka paslaugos gavėjas (šeima) už socialines paslaugas, negali būti didesnis už asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų kainą. Kai asmuo (šeima) naudojasi socialinių paslaugų įstaigos teikiamomis paslaugomis ne pilną mėnesį, už socialines paslaugas mokama proporcingai paslaugas teiktų dienų skaičiui.

Asmens (šeimos narių) finansinių galimybių vertinimas

Informaciją apie asmens (šeimos) pajamas ir asmens turtą asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas pateikia raštu, užpildydamas Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintą nustatytos formos prašymą-paraišką socialinėms paslaugoms gauti, kuriame nurodomi asmens duomenys, jo (šeimos narių) veiklos pobūdis ir kita finansinėms galimybėms mokėti už socialines paslaugas įvertinti būtina informacija.

Asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių), ***pageidaujantis gauti bendrąsias socialines paslaugas***, socialinę priežiūrą, dienos socialinę globą ar trumpalaikę socialinę globą, ar jo globėjas, rūpintojas turi pateikti informaciją apie asmens (šeimos) turimas pajamas.

Asmuo, ***pageidaujantis gauti ilgalaikę socialinę globą***, ar jo globėjas, rūpintojas turi pateikti informaciją apie asmens turimas pajamas ir turtą.

Socialines paslaugas gaunantis asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas privalo pranešti socialinių paslaugų įstaigai apie asmens (šeimos) pajamų, asmens turto pokyčius per šių paslaugų gavimo laiką.

Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, ***į asmens pajamas įskaitoma:***

1. Su darbo ar tarnybos santykiais susijusios pajamos.
2. Individualios įmonės savininko pajamos, gautos iš įmonės apmokestinto pelno.

3. Individualios veiklos pajamos, gautos verčiantis veikla pagal verslo liudijimą.
 4. Pajamos iš žemės ūkio veiklos.
 5. Išmokos žemės ūkio veiklai.
 6. Pensijos, pensijų išmokos ir vietoj pensijų mokamos kompensacijos, rentos pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymą, Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą.
 7. Valstybinės šalpos išmokos (išskyrus slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas, kai teikiamos bendrosios socialinės paslaugos ar socialinė priežiūra), mokamos pagal Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos pensijų įstatymą.
 8. Motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpa.
 9. Nedarbo socialinio draudimo išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymą.
 10. Palūkanos.
 11. Dividendai.
 12. Vaiko išlaikymo periodinės išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą.
 13. Turto nuomos pajamos.
 14. Netekto darbingumo periodinės kompensacijos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą arba Lietuvos Respublikos žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinąjį įstatymą.
 15. Žalos atlyginimo periodinės išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą.
- Asmens turtas vertinamas*, kai asmuo turi mokėti už ilgalaikę socialinę globą ir jo pajamų nepakanka sumokėti už ilgalaikę socialinę globą. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už ilgalaikę socialinę globą, įskaitomas šis asmens nuosavybės teise turimas ar per praėjusius 12 mėnesių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo turėtas turtas:

1. Statiniai (įskaitant nebaigtus statyti statinius).

2. Privalomos registruoti transporto priemonės.
3. Privaloma registruoti žemės ūkio technika.
4. Žemė (įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių).
5. Akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai.
6. Piniginės lėšos, turimos bankuose bei kitose kredito įstaigose ir ne bankuose.

Mokėjimas už bendrąsias socialines paslaugas

Mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydis nustatomas, atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas, kurios prilyginamos valstybės remiamų pajamų dydžiui 350 Lt (toliau – VRP). Atskaičiavus nustatytą asmens (šeimos) mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dalį, asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos negali likti mažesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį.

Mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydžiai:

Asmens (šeimos) pajamos per mėnesį (Lt)	Nemokama už bendrąsias socialines paslaugas	Mokėjimas už bendrąsias socialines paslaugas 5 proc. asmens/šeimos pajamų	Mokėjimas už bendrąsias socialines paslaugas 10 proc. asmens/šeimos pajamų	Mokėjimas už bendrąsias socialines paslaugas 15 proc. asmens/šeimos pajamų	Mokėjimas už bendrąsias socialines paslaugas 20 proc. asmens/šeimos pajamų
Mažesnės už 3 VRP dydį	+				
3–3,2 VRP dydžio		+			
3,3–3,5 VRP dydžio			+		
3,6–3,9				+	

VRP dydžio					
4 ir daugiau VRP dydžio					+

Asmuo (šeima) moka pilną paslaugos kainą, jei:

1. Bendrųjų socialinių paslaugų kaina yra mažesnė už nustatytą mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydį.
2. Išnaudoja nustatytą bendrųjų socialinių paslaugų teikimo normą ir pageidauja jomis naudotis dažniau.

Nemokamai teikiamos bendrosios socialinės paslaugos:

1. Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo.
2. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam socialinę pašalpą.
3. Asmeniui (šeimai), kurio pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mažesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį.

Mokėjimas už socialinę priežiūrą

Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis nustatomas, atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas, kurios prilyginamos VRP dydžiui. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis asmeniui neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų. Tais atvejais, kai socialinė priežiūra teikiama šeimai, mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis neturi viršyti 20 procentų šeimos pajamų. Atskaičiavus nustatytą asmens (šeimos) mokėjimo už socialinę priežiūrą dalį, asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos negali likti mažesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį.

Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydžiai:

1. Asmens (šeimos) pajamos, atskaičiavus nustatytą asmens (šeimos) mokėjimo už socialinę priežiūrą 20 procentų dalį, asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos lieka mažesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį:

Asmens (šeimos) pajamos per mėnesį (Lt)	Nemokama už socialinę priežiūrą	Mokėjimas už socialinę priežiūrą 5 proc. asmens/šeimos pajamų	Mokėjimas už socialinę priežiūrą 10 proc. asmens/šeimos pajamų	Mokėjimas už socialinę priežiūrą 15 proc. asmens/šeimos pajamų
Mažesnės už 3 VRP dydį	+			
3–3,2 VRP dydžio		+		
3,3–3,5 VRP dydžio			+	
3,6–3,9 VRP dydžio				+

2. Asmens (šeimos) pajamos, atskaičiavus nustatytą asmens (šeimos) mokėjimo už socialinę priežiūrą 20 procentų dalį, asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos lieka didesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį:

Asmens (šeimos) pajamos per mėnesį (Lt)	Mokėjimas už socialinę priežiūrą 20 proc. asmens/šeimos pajamų
4 ir daugiau VRP dydžio	+

Nemokamai teikiama socialinė priežiūra:

1. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam socialinę pašalpą.
2. Asmeniui (šeimai), kurio pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mažesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį.

3. Krizių atvejais, kai asmuo (šeima) patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, **7** pirmąsias kalendorines dienas.

Pagalbos pinigų mokėjimas

Pagalbos pinigų mokėjimo dydžiai:

1. I komplekto pagalbos į namus A ir B grupės asmenims mokama 0,5 MGL dydžio pinigine išmoka.

2. II komplekto pagalbos į namus A ir B grupės asmenims mokama 1 MGL dydžio pinigine išmoka.

Mokėjimas už socialinę globą

Mokėjimo už socialinę globą dydis nustatomas, atsižvelgiant į:

1. Asmens (šeimos) pajamas, jei teikiama dienos ar trumpalaikė socialinė globa.

2. Asmens pajamas ir turta, jei teikiama ilgalaikė socialinė globa.

Mokėjimas už dienos socialinę globą:

1. *Vieno gyvenančio asmens* mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

2. *Asmens, gyvenančio šeimoje*, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija valstybės remiamų pajamų trigubo dydžio, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

3. *Asmens, gyvenančio šeimoje*, kurios pajamos vienam šeimos nariui viršija valstybės remiamų pajamų trigubą dydį, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 50 procentų asmens pajamų.

Mokėjimo už dienos socialinę globą dydžiai:

1. *Vieno gyvenančio asmens mokėjimo* už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis sudaro 20 proc. asmens pajamų pagal formulę: $M = AP \times 0,20$, kur M – mokėjimo už dienos socialinę globą dydis; AP – asmens pajamos per mėnesį.

2. *Asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija valstybės remiamų pajamų trigubo dydžio, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis sudaro 20 proc. asmens pajamų:*

Šeimos pajamos per mėnesį (Lt)	Mokėjimas už dienos socialinę globą
	20 proc. asmens pajamų
Iki 3 VRP dydžio	+

3. *Asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui viršija valstybės remiamų pajamų trigubą dydį, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis sudaro 50 proc. asmens pajamų:*

Šeimos pajamos per mėnesį (Lt)	Mokėjimas už dienos socialinę globą
	50 proc. asmens pajamų
Didesnės už 3 VRP dyžius	+

Mokėjimas už trumpalaikę socialinę globą:

Mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą trumpalaikę socialinę globą dydis sudaro 80 proc. asmens pajamų pagal formulę: $M = AP \times 0,80$, kur M – mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydis; AP – asmens pajamos per mėnesį.

Nemokamai teikiama trumpalaikė socialinė globa:

1. 30 kalendorinių dienų krizių atvejais, kai socialinės rizikos suaugęs asmuo patiria fizinį ar psichologinį smurtą ar kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei.

2. Likusiam be tėvų globos vaikui ir socialinės rizikos vaikui.

Mokėjimas už ilgalaikę socialinę globą:

1. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų, jeigu asmens turto vertė mažesnė už jo gyvenamosios vietos nustatytą turto vertės normatyvą.

2. Jeigu suaugusio asmens turto vertė didesnė už jo gyvenamosios vietos nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį padidėja vienu procentu, skaičiuojant nuo turto vertės, viršijančios normatyvą.

3. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą vaikui su negalia dydis nustatomas neatsižvelgiant į asmens turta ir neturi viršyti 80 procentų vaiko pajamų.

Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydžiai:

1. Suaugusio asmens, kuris neturi turto arba asmens turto vertė mažesnė už jo gyvenamosios vietos nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą per mėnesį dydis sudaro 80 proc. asmens pajamų pagal formulę: $M = AP \times 0,80$, kur M – mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis; AP – asmens pajamos per mėnesį.

2. Vaiko su negalia mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą per mėnesį dydis sudaro 80 proc. vaiko pajamų pagal formulę: $M = VP \times 0,80$, kur M – mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis; VP – vaiko pajamos per mėnesį.

3. Suaugusio asmens, kurio turto vertė didesnė už jo gyvenamosios vietos nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą per mėnesį dydį sudaro suma apskaičiuota pagal formulę: $M = (AP \times 0,80) + TV$, kur M – mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis; AP – asmens pajamos per mėnesį; 0,80 – 80 procentų asmens pajamų; TV – turto vertės dalis, 1 proc. nuo turto vertės normatyvą viršijančio turto vertės.

Nemokamai teikiama ilgalaikė socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui ir (arba) socialinės rizikos vaikui.

Atleidimas nuo mokėjimo už socialines paslaugas:

Asmuo (šeima) gali būti visiškai ar iš dalies atleisti nuo mokėjimo už socialinę priežiūrą, dienos socialinę globą, kai socialinių paslaugų gavėjai nėra aprašę savo turto, vaikams ar kitiems artimiesiems giminaičiams, kurie įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo rūpintis ir išlaikyti savo artimuosius ir socialinių paslaugų gavėjai neturi piniginių lėšų bankuose bei kitose kredito įstaigose ir ne bankuose, šiais atvejais:

1. Socialinių paslaugų gavėjai paslaugų gavimo laikotarpiu sunkiai serga ir dėl gydymo yra padidėjusios išlaidos vaistams, slaugos priemonėms pirkti.

2. Socialinės priežiūros gavėjai naudojami kitomis mokamomis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis (maitinimo, transporto, asmeninės higienos ir pan.).

3. Asmens (šeimos), gaunančio socialinės priežiūros paslaugas, pajamos viršija 3 VRP dydžius ir asmuo (šeima) yra sudėtingoje socialinėje situacijoje (pateikus motyvaciją ir aplinkybes pateisinančius dokumentus).

4. Asmens, gaunančio dienos socialinės globos paslaugas ir gyvenančio šeimoje, šeimos narių pajamos yra didesnės už 3 VRP dydžius, bet šeimoje yra sudėtinga socialinė situacija (pateikus motyvaciją ir aplinkybes pateisinančius dokumentus).

5. Kitais atvejais dėl objektyvių priežasčių, pateikus aplinkybes pateisinančius dokumentus ir motyvaciją.

Socialinių paslaugų gavėjai dalinai ar visiškai atleidžiami nuo mokėjimo už teikiamas socialines paslaugas (socialinės priežiūros, dienos ir trumpalaikės socialinės globos) 1-3 mėnesiams, bet ne daugiau kaip 3 mėnesiams per kalendorinius metus. Asmuo (šeima) dėl dalinio ar visiško atleidimo nuo mokėjimo už teikiamas socialines paslaugas kreipiasi į Socialinės paramos skyrių, pateikdamas rašytinį prašymą. Vadovaudamasis Socialinių paslaugų skyrimo ir vertinimo komisijos išvada, sprendimą dėl asmens (šeimos) dalinio ar visiško atleidimo nuo mokėjimo už teikiamas socialines paslaugas priima Savivaldybės taryba.